

Rinnakkaistallenne

Artikkeli on julkaistu Yrittäjyyskasvatuksen aikakauskirjassa 1/2016, s. 107 – 116.

Lähdeviite:

Hannula H., Hämäläinen, M., Joensuu-Salo, S., Pihkala, T., Ruskovaara, E., Sorama, K. ja Varamäki, E. (2016). Ammattikorkeakouluopettajan itsearviointi Opettajan yrittäjyysmittariston avulla. *Yrittäjyyskasvatuksen aikakauskirja*, (1), 107 – 116.

KESKUSTELUPAPERI

Ammattikorkeakouluopettajan itsearviointi Opettajan yrittäjyysmittariston avulla

Heikki Hannula: Hämeen ammattikorkeakoulu, heikki.hannula@hamk.fi
Minna Hämäläinen, Elena Ruskovaara & Timo Pihkala: Lappeenrannan teknillinen yliopisto
minna.hamalainen@lut.fi
Sanna Joensuu-Salo, Kirsti Sorama & Elina Varamäki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu,
sanna.joensuu@seamk.fi

Tiivistelmä

Ammattikorkeakouluille esitetään lukuisia yrittäjyyden edistämiseen liittyviä tavoitteita. Toistaiseksi ammattikorkeakouluopettajilla ei kuitenkaan ole ollut työkalua, jolla he voisivat arvioida omaa toimintaansa suhteessa yrittäjyyteen liitettäviin tavoitteisiin. Ammattikorkeakoulukentällä heränneeseen tarpeeseen päätettiin rakentaa Opettajan yrittäjyysmittaristo -niminen työkalu, jonka rakentuminen esitellään tässä artikkelissa.

Opettajan yrittäjyysmittaristo on verkkopohjainen itsearviointijärjestelmä, jonka avulla opettaja voi itsearvioida sekä kehittää toimintaansa yrittäjyyden edistäjänä. Itsearviointityökalu sisältää 72 kysymystä liittyen opettajan tekemään yritysysteistyöhön, yrittäjyyden näkymiseen ja rooliin opetuksessa, yrittäjänä toimimista tukeviin pedagogisiin ratkaisuihin ja niiden arviointiin, yrittäjämäisten valmiuksien ohjaamiseen sekä vastaajan toimintaan yrittäjyyden edistäjänä työyhteisössään. Edellä kuvattuihin teemoihin liittyvät muuttujat on muotoiltu aikaisempien tutkimusten pohjalta ja niiden toimivuus sekä ymmärrettävyys on testattu kolmen pilottiammattikorkeakoulun opettajaryhmien kanssa. Samalla kun opettaja itsearvioi toimintaansa, anonyymit vastaukset tallentuvat tutkimusryhmän käytössä olevaan tietokantaan.

Työkalun rakentumisen lisäksi artikkelin tarkoitus on luoda käsitystä siitä, miten opettajien itsearviointiväline voidaan ottaa korkea-asteen toimijakentässä käyttöön. Samalla luodaan kuvaa siitä, miten korkea-asteet voivat olla yhteistoiminnallisesti mukana rakentamassa henkilökuntaan kohdistettua interventiota. Artikkelimme lopuksi pohdimme arviointijärjestelmän käyttökelpoisuutta sekä käyttömahdollisuuksia ja linjaamme seuraavia kehittämisaskelia. Lisäksi arvioimme mittariston mahdollisuuksia kehittää ammattikorkeakoulun opetusta ja oppimista yrittäjämäiseen suuntaan.

Avainsanat: ammattikorkeakoulu, opettaja, yrittäjyyden edistäminen, yrittäjyys, mittaristo, itsearviointi

1. Johdanto

Ammattikorkeakouluille esitetään lukuisia yrittäjyyden edistämiseen liittyviä tavoitteita. Yrittäjyyskyvyt kuuluvat Suomessa ammattikorkeakoulun perustutkinnon suorittaneiden yleisiin kompetenssiedellytyksiin (Opetusministeriö 2009).

Opiskelijoiden yrittäjyyskykyjen katsotaan kehittyvän amk-opintojen aikana ilman erillistä yrittäjyyskoulutustakin. Amk-opiskelijoiden yrittäjyysaikomusten, -asenteiden sekä yrittäjyyteen liittyvän pystyvyysuskomuksen kehittymistä on seurattu vuodesta 2008 asti Entre Intentio -hankkeessa. Toistaiseksi ammattikorkeakouluopettajilla ei kuitenkaan ole ollut työkalua, jolla he voisivat arvioida oman toimintansa suhteessa yrittäjyyteen liitettäviin tavoitteisiin.

Tämän keskustelupaperin tavoitteena on kuvata ammattikorkeakouluopettajalle tarjottavaa mahdollisuutta arvioida omaa yrittäjyystoimintaansa Opettajan yrittäjyysmittariston avulla. Toivomme aihetta koskevaa keskustelua, jotta voisimme jatkossa kehittää opettajien yrittäjyystoimintaan liittyvää itsearviointia entisestään (ks. Arene 2015).

Aluksi esittelemme yrittäjyysmittariston rakentumisprosessia ja sen jälkeen kuvaamme Opettajan yrittäjyysmittaristo -järjestelmää käyttäjän kannalta. Päätämme artikkelin yhteenvetokappaleeseen, jossa pohdimme itsearviointijärjestelmän käyttökelpoisuutta sekä käyttömahdollisuuksia ja linjaamme seuraavia mahdollisia kehittämisaskelia.

2. Opettajan yrittäjyysmittariston rakentumisprosessi

Nyky-yhteiskunnassa kehittämisen keskeinen väline on arviointi. Arvioinnin avulla pyritään saavuttamaan tietoa kehittämisen tueksi. Arviointi voidaan organisoida eri tavoin. Se voi perustua toimivaltasuhteisiin, se voidaan ulkoistaa muille tai sitä on mahdollista tehdä myös itse. Arvioitavana voivat olla niin koulutusprosessit kuin yksilölliset oppimisprosessitkin. (Parjanen 2002, 209 – 210; Poikela 2002, 229 – 230)

Itsearviointia voidaan tarkastella esimerkiksi Kolbin vuonna 1984 (25 – 38) esittämän kokemuksellista oppimista kuvaavan mallin avulla. Sen mukaan oppiminen etenee syklisesti neljän vaiheen (kokemus – reflektointi – kognitio – toiminta – kokemus) kautta. Yksilötasolla tarkasteltuna keskeistä on oman toiminnan kriittinen tarkastelu ja siitä oppiminen. (Poikela 2002, 236) Tämä on sovellettavissa myös tässä keskustelupaperissa esille nostettavaan ammattikorkeakouluopettajien omaa yrittäjyyttä edistävän toiminnan itsearviointiin.

Opettajan yrittäjyysmittariston keskeisenä tavoitteena on tarjota ammattikorkeakouluopettajille mahdollisuus saavuttaa omaa yrittäjyyttä edistävää toimintaa koskevaa tietoa reflektoitavaksi ja sitä kautta mahdollisuus myös kehittää niin kognitiivisia prosesseja kuin itse toimintaakin.

Opettajan yrittäjyysmittariston rakentuminen käynnistyi kirjallisuus- ja tarvekartoituksilla joiden pohjalta mittariston sisältöteemoja alettiin luonnostella. Teemojen työstämisessä

hyödynnettiin mukana olevien, Hämeen, Saimaan sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulujen erityisosaamista. Teemojen perusteella aloitettiin yksittäisten muuttujien kehittäminen. Muuttujia kehitettiin kehitystiimin kesken, jossa niiden toimivuutta ensin testattiin. Muuttujien valmistuttua suoritettiin kysymysten ensimmäinen pilotointi paperiversiona, jossa 21 ammattikorkeakouluopettajaa vastasi muodostettuihin kysymyksiin ja antoi sanallista palautetta kysymysten sisällöistä, kysymysten asettelusta sekä ylipäättänsä kyselyn toimivuudesta. Palautteen perusteella tehtiin muutoksia itse muuttujiin, kysymyksen asetteluihin ja kysymyksiä karsittiin sekä luotiin uusia kysymyksiä. Valtaosassa muuttujia käytössä ollut Jatkuvasti – Usein – Joskus – Harvoin – En koskaan vastausvalikko päätettiin muuttaa tietokantaan vietäessä liukuvalikoksi 1-5 arvojen välille, jolloin sanalliset vastineet olivat Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä välillä. Kehitetyt muuttajat vastausvaihtoehtoineen esitetään liitteessä 1.

Ensimmäisen pilotoinnin jälkeen mittaristo luotiin tietokantapohjaan, jossa sitä aluksi testattiin kehitystiimin kesken. Ensimmäiseen tietokantapohjaiseen mittariston testaukseen osallistui porrastetusti 41 ammattikorkeakouluopettajaa Hämeen, Seinäjoen ja Saimaan ammattikorkeakouluista. Tämän pilotoinnin jälkeen mittariston tekniikkaa kehitettiin edelleen ja erityishuomiota kiinnitettiin vastaamisen helppouteen. Eri vastaajaryhmien huomioimiseksi osa kysymyksistä rajoitettiin tietylle kohderyhmälle, esimerkiksi tutkimushenkilöltä rajattiin puhtaasti opetukseen liittyvät kysymykset pois. Muutamia kysymyksiä muotoiltiin uudelleen tai poistettiin kokonaan.

Kolmanteen mittariston pilotointiin osallistui 119 ammattikorkeakoulujen opettajaa edellä mainituista ammattikorkeakouluista. Mittariston toisen ja kolmannen pilotointikierroksen vastaukset olivat tallentuneet tietokantaan ja kolmannen pilotoinnin jälkeen tietokantaan oli tallentunut 165 vastausta jotka oli antanut 157 eri vastaajaa. Tässä vaiheessa myös muutamien muiden ammattikorkeakoulujen yksittäiset opettajat koekäyttivät mittaristoa. Näiden vastausten pohjalta tehtiin tilastollista analyysia. Analyysien pohjalta mittariston teemoja tarkennettiin. Kirjallisuuden ja karttuneen aineiston pohjalta mittariston teemarakenteeksi linjattiin seuraavat viisi teemaa: *Minä yrittäjyyden edistäjänä työyhteisössäni, Yrittäjämäisten valmiuksien ohjaaminen, Yrittäjyys opetuksessa, Yrittäjänä toimimista tukevat pedagogiset ratkaisut ja niiden arviointi sekä Yritysyhteistyö.*

Kolmannen pilotoinnin jälkeen mittaristoon laadittiin neliportainen palauterakenne. Palauterakenteen tarkoituksena on, että vastaaja näkee palautteensa välittömästi vastattuaan mittariston kysymyksiin ja palaute ohjautuu myös hänen sähköpostiin. Vastaaja saa sanallisen ja numeerisen palautteen kustakin edellä mainitusta viidestä teemasta. Palaute on neliportainen siten, että vastaajan kunkin teemakokonaisuuden vastaukset muodostavat summamuuttujan, jonka keskiarvoa verrataan muiden vastaajien vastaaviin lukuihin. Tämän pohjalta vastaukset katsotaan kuuluvaksi kehittyvälle tasolle, keskitasolle, hyvälle keskitasolle tai erinomaiselle tasolle. Palaute tallentuu tietokantaan ja vastaaja voi seuraavan vastaamisen yhteydessä nähdä myös graafisesti esitettynä oman kehityksensä kunkin teeman kohdalla.

Pilottiammattikorkeakouluilta tulleiden palautteiden mukaan mittariston tekninen käytettävyys on ollut toimiva ja vastaaminen on pääsääntöisesti koettu vaivattomaksi. Sen sijaan mittariston teemat ja sisältö ovat herättäneet myös kriittistä pohdintaa siitä, kuuluuko yrittäjyystaitojen opettaminen kaikkien ammattikorkeakouluopettajien tehtäviin. Esimerkiksi terveydenhoitoalalla opiskelujenaikainen yrittäjyys koetaan mahdottomaksi toteuttaa, johtuen mm. siitä, että lakisääteisesti yrittäjyyttä voi harjoittaa vasta kahden työkokemusvuoden jälkeen. Tästä syystä opintojen aikainen yrittäjyysvalmiuksien kehittäminen nousee kuitenkin tärkeään rooliin, jotta opiskelijoiden yrittäjyysvalmiudet pääsevät kehittymään jo opintojen aikana.

3. Opettajan yrittäjyysmittaristo – järjestelmän kuvaus

Opettajan yrittäjyysmittaristo on verkkopohjainen itsearviointityökalu, jonka avulla opettaja voi itsearvioida sekä kehittää toimintaansa yrittäjyyden edistäjänä. Samalla kun opettaja itsearvioi toimintaansa, anonyymit vastaukset tallentuvat tutkimusryhmän käytössä olevaan tietokantaan. Opettajan yrittäjyysmittaristo on vapaasti käyttöönotettavissa osoitteessa www.lut.fi/yrittajyysmittaristo.

Itsearviointityökalu sisältää 72 kysymystä liittyen opettajan tekemään yritysyritysohjon, yrittäjyyden näkymiseen ja rooliin opetuksessa, yrittäjänä toimimista tukeviin pedagogisiin ratkaisuihin ja niiden arviointiin, yrittäjämäisten valmiuksien ohjaamiseen sekä vastaajan toimintaan yrittäjyyden edistäjänä työyhteisössään. Edellä kuvattuihin teemoihin liittyvät muuttujat on muotoiltu aikaisempien tutkimusten pohjalta ja niiden toimivuus sekä ymmärrettävyys on testattu kolmen pilottiammattikorkeakoulun opettajaryhmien kanssa. Tutkimusmuuttujien lisäksi vastaajalta kysytään muutamia taustamuuttujia, kuten syntymävuosi, sukupuoli, koulutustausta, korkeakoulu, jossa työskentelee sekä arvio opetuksen osuudesta työajasta.

Ennen mittaristoon vastaamista järjestelmään tulee rekisteröityä ja luoda käyttäjätunnus. Vastaukset tallentuvat tietokantaan ja vastaaja pystyy tarkastelemaan aiempia vastauksiaan kirjautumalla sisään aiemmin luomallaan käyttäjätunnuksella.

Ammattikorkeakouluopettajille laadittu arviointijärjestelmä on osa yrittäjyyskasvatuksen arviointivälineperhettä, joka muodostuu perus- ja toisen asteen opettajille sekä opettajaksi opiskeleville laaditusta Yrittäjyyskasvatuksen mittaristosta sekä opettajankouluttajille laaditusta YVI-mittaristosta. Edellisten lisäksi kansainväliseen käyttöön on luotu kaksi englanninkielistä arviointivälinettä (Measurement Tool for Enterprise Education sekä Measurement Tool for Entrepreneurship Education) perus- ja toisen asteen opettajille. Järjestelmien kehittämisestä löytyy tarkemmin tietoa Ruskovaara, Pihkala, Seikkula-Leino & Rytölä (2015) artikkelista.

4. Yhteenveto ja pohdintaa

Yrittäjyyden edistäminen ammattikorkeakoulujen opetuksessa on moniulotteinen ilmiö, joka edellyttää opettajien osaamista ja asialle suotuisia asenteita. Yksi mahdollinen kehittämisen muoto on itsearviointi, joka tarjoaa mahdollisuuden paitsi peilata omia kokemuksiaan ja näkemyksiään, mutta myös havaita kehittämiskohteita. Opettajan yrittäjyysmittariston avulla ammattikorkeakouluopettaja voi reflektoida omaa toimintaansa yrittäjyyden edistämisessä tuloksekkaiksi osoittautuneisiin konteksteihin ja toimintatapoihin. Sitä voivat hyödyntää sekä yksittäiset opettajat että työyhteisöt ja ammattikorkeakoulut omien kehittymistavoitteidensa asettamisessa ja niiden saavuttamisen organisoinnissa.

Tämän artikkelin tarkoituksena oli kuvata ammattikorkeakouluopettajille luodun yrittäjyystoimenpiteiden arviointityökalun teoreettinen viitekehys sekä rakentumisprosessi. Rakennettu työkalu on nyt ollut pilotoija-ammattikorkeakouluissa käytössä ja vuoden 2016 aikana järjestelmää esitellään muille ammattikorkeakouluille sekä sidosryhmille. Tämä työ on vasta alussa. Järjestelmä on kuitenkin jo nyt käyttöönotettavissa kaikissa Suomen 24 ammattikorkeakoulussa. Koska nyt on vasta pilotointivaihe takanapäin, ei artikkelimme tarkoitus ollut kuvata Opettajan yrittäjyysmittariston aineiston pohjalta laajemmin suomalaista ammattikorkeakoulukenttää. Laajemman kansallisen käyttöönoton jälkeen toivomme pystyvämme osallistumaan myös tällaiseen keskusteluun.

Jo nyt eri mittaristot tarjoavat lähes kaikille opettajille mahdollisuuden arvioida ja kehittää omaa yrittäjyyskasvatusta edistävää toimintaansa. Alkuperäinen Yrittäjyyskasvatuksen mittaristo tarjoaa tämän erityisesti perus- ja toisen asteen opettajille. Lisäksi on olemassa omat mittaristonsa niin opettajaopiskelijoille kuin opettajankouluttajillekin, ja nyt siis myös ammattikorkeakouluopettajille. Seuraavat jatkokehittelyn arvoiset mittaristot voitaisiin kehittää esiasteen ja yliopistojen opettajia varten. Näin saataisiin käytännössä katetuksi koko opettajien joukko. Lisäksi erilaiset kansainväliset sovellukset voisivat olla mielenkiintoisia kehittämiskohteita.

Ammattikorkeakoulun yleisistä aluevaikuttavuuden ja yritysyhteistyön tavoitteista johtuen yrittäjyysmittariston vaikuttavuus opettajan toimintaa ohjaavana työkaluna tulee selvittää. Vaikuttavuudenarviointi mahdollistaa yrittäjyysmittariston kehittämisen ja opettajan itsereflektoinnin laadun kehittämisen. Vaikuttavuuden arvioinnissa tulee huomioida mittariston keskeiset teemat opettajan oman toiminnan ja yritysyhteistyön kehittymisen näkökulmasta. Näiden lisäksi yksi hedelmällinen jatkotutkimusaihe olisi opiskelijoiden yrittäjyysaikomusmittariston ja opettajan yrittäjyysmittariston yhdistäminen. Erityisen mielenkiintoista olisi nähdä, näkyykö tietyn oppilaitoksen opettajien yrittäjyyskasvatusmyönteisyys myös opiskelijoiden yrittäjyysaikomusten kehittämisessä. Mittaristojen yhdistäminen mahdollistaisi laajemman kuvan saamisen yrittäjyyskasvatuksesta ja sen vaikuttavuudesta ammattikorkeakouluissa. Pitkittäistutkimuksen avulla myös nähtäisiin, kehittyvätkö sekä opettajien yrittäjyyskasvatusaktiivisuus että opiskelijoiden yrittäjyysaikomukset mittaristojen käyttöönoton tuloksena. Jatkotutkimuksen kannalta olisi lisäksi mielenkiintoista vertailla opettajan suhtautumista yrittäjyyden opettamiseen ja

yrittäjyysvalmiuksien kehittämiseen eri koulutusasteilla. Myös erilaiset opettaja- sekä korkeakoulukohtaiset pitkäaikaistutkimukset voisivat herättää laajaa kiinnostusta.

Yrittäjyyskasvatuksen edistämistoiminnassa on kuitenkin vielä varaa parantaa. Esimerkiksi asenteissa, mutta myös osaamisessa on mahdollista kehittyä. Ammattikorkeakouluopettajien kuten myös muiden opettajien kehittämiseksi eri mittaristot tarjoavat hyvät työkalut. Selvää on, että tämä ei kuitenkaan vielä yksin riitä. Mittaristojen tehokas käyttö ja levittäminen edellyttävät vahvaa sitoutumista paitsi opettajilta, niin erityisesti heidän esimiehiltään. Toivottavaa olisikin, että maan ammattikorkeakoulut voisivat sitoutua yhteisöinä siihen, että omaa toimintaa koskeva mittaristo otettaisiin säännöllisen kehittämisen työkaluksi. Erityisen tärkeää olisikin saada organisaatioiden johto hyväksymään ja ymmärtämään mittariston merkitys oman työyhteisön tavoitteiden saavuttamisen ja strategisen toiminnan välineenä.

LÄHTEET:

Arene. (2015). Arenen yrittäjyysuositukset 12.3.2015. [Verkkajulkaisu]. Arene ry ja Suomen Yrittäjät ry. [Viitattu 20.8.2015]. Saatavana: <http://www.arene.fi/sites/default/files/PDF/2015/Arenen%20YS%2012032015.pdf>

Kolb, D. (1984). *Entrepreneurial Learning Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Opetusministeriö (2009). Korkeakoulupohjaisen yrittäjyyden edistämisen yhteistyöryhmän muistio. [Verkkajulkaisu]. Helsinki: Opetusministeriö. *Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:10*. [Viitattu 14.2.2014]. Saatavana: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/tr10.pdf?lang=fi>

Parjanen, M. (2002). Onnistuuko amerikkalainen takaisinsyöttö suomalaisessa yliopistossa? Teoksessa Honkonen, R. (Toim.). *Koulutuksen lumo – retoriikka, politiikka ja arviointi*. OKKA – Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen säätiö. Tampereen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta. Tampereen yliopiston tiedekirjakauppa TAJU. Vammalan Kirjapaino Oy. Tampere 2002.

Poikela, E. (2002). Osaamisen arviointi. Teoksessa Honkonen, R. (Toim.). *Koulutuksen lumo – retoriikka, politiikka ja arviointi*. OKKA – Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen säätiö. Tampereen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta. Tampereen yliopiston tiedekirjakauppa TAJU. Vammalan Kirjapaino Oy. Tampere 2002.

Ruskovaara, E., Pihkala, T., Seikkula-Leino, J. & Rytkölä, T. (2015). Creating a Measurement Tool for Entrepreneurship Education – a Participatory Development Approach, In: *Developing, Shaping and Growing Entrepreneurship*, Fayolle, Kyrö & Liñán (Eds.): Edward Elgar. Entrepreneurship Research in Europe book. doi: 10.4337/9781784713584.

LIITE 1. Opettajan yrittäjyysmittariston muuttajat

	TAUSTAMUUTTUJAT (alasetoivalikoista)	
	Syntymävuosi	
	Sukupuoli	
	Minkä alan koulutus sinulla on?	
	Missä tehtävässä toimit (valitse ensisijainen)	
	Valitse alasetoivalikosta se korkeakoulu jossa työskentelet	
	Valitse koulutusala, jolla pääsääntöisesti työskentelet	
1	Mikä on opetuksen osuus työajastasi (sis. valmistelu, opetus, arviointi)?	0% - 1-20% - 21-40% - 41-60% - 61-80% - 81-100%
2	Opiskelijamme ovat järjestäytyneet erilaisiin yrittäjyystoiminnan yhteenliittymiin (järjestöt, kyllä ja vastaavat)	Ei - Kyllä
3	Korkeakoulumme on aktiivisesti ollut mukana tai tukenut em. yhteenliittymien syntymistä	Ei - Kyllä
4	Oletko työskennellyt liike-elämän palveluksessa?	En - Alle 2 vuotta -2-5 vuotta - 6-10 vuotta - 11-20 vuotta - yli 20 vuotta
5	Toimitko tällä hetkellä myös liike-elämän palveluksessa (työsuhteessa)?	Ei - Kyllä
6	Toimitko tällä hetkellä liike-elämän asiantuntijatehtävissä?	Ei - Kyllä
7	Oletko toiminut ennen opetustehtäviä yrittäjänä (pää- tai sivutoiminen yrittäjä)?	Ei - Kyllä
8	Toimitko tällä hetkellä yrittäjänä?	Ei - Kyllä
9	Oletko osallistunut viimeisen 3 vuoden aikana yrittäjyyttä käsitteleviin koulutuksiin?	En - 1-3 kertaa - enemmän kuin 3 kertaa
10	Teitkö viime lukuvuoden aikana opiskelijoiden kanssa yritysvierailuja?	En - 1-3 kertaa - enemmän kuin 3 kertaa
11	Kutsuitko viime lukuvuoden aikana vierailijoita yrityselämästä osallistumaan opetukseen?	En - 1-3 kertaa - enemmän kuin 3 kertaa
12	Ohjasitko viime lukuvuoden aikana yrityksille tehtäviä opinnäytetöitä?	Ei - Kyllä
13	Ohjasitko viime lukuvuoden aikana yritysten opiskelijoille toimeksiantamia projekteja?	Ei - Kyllä
14	Ohjasitko viime lukuvuoden aikana yrityksissä tapahtuvia työharjoitteluja?	Ei - Kyllä
15	Osallistuitko viime lukuvuoden aikana yrityksiin kohdistuviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin?	Ei - Kyllä
16	Kehititkö viime lukuvuoden aikana uusia toimintamalleja yritysyhteistyöhön?	Ei - Kyllä
17	Teitkö viime lukuvuoden aikana yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen tai muiden yrittäjyyttä edistävien toimijoiden kanssa?	Ei - Kyllä

	Siirrä (hiirellä) valikon keskellä olevaa kohdistinta	
18	Yrittäjyyden edistäminen kuuluu osaksi työtäni	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
19	Toimin työssäni yrittäjämäisesti	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
20	Opetustapani on pääsääntöisesti valmentava	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
21	Hyödynnän yrittäjyyttä edistäviä kilpailuja (esim. liikeideakilpailu) ja tapahtumia opetuksessani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
22	Hyödynnän yrityksiä, yrittäjiä ja heidän tarinoitansa opetuksessani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
23	Ohjaan opiskelijoitani oppimaan yrittäjyyttä työharjoittelussa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
24	Käytän opetuksessani yrittäjyyttä ja/tai yritystoimintaa simuloivia menetelmiä, kuten yrityksen perustamisharjoituksia, yrityspelejä tai harjoitusyritystoimintaa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
25	Omaan opetukseeni kuuluu opiskelijoiden osuuskunnassa tms. tiimiyrityksessä toimiminen	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
26	Yrittäjyys on mukana arviointikohteena ja/tai arviointikriteerinä opetuksessani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
27	Arvioin säännöllisesti kehittymistäni yrittäjyyden edistäjänä	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
28	Minusta yrittäjyyttä pitäisi integroida osaksi oppiaineeni opetusta	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
29	Minusta yrittäjyyteen liittyvien asioiden opettaminen on mielenkiintoista	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
30	Minusta yrittäjyyttä on vaikea ottaa osaksi oppiaineeni opetusta	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
31	En pidä yrittäjyyden opettamista tärkeänä omassa oppiaineessani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
32	Haluan osallistua oppilaitoksessani yrittäjyyden edistämiseen liittyviin opetuskokeiluihin	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
33	Mielestäni on hyvä, että opiskelijat toimivat yrittäjinä opiskeluaikanaan	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
34	Uskallan kokeilla uusia toimintatapoja, vaikka koen onnistumisen epävarmana	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
35	Uusien ideoiden tuottaminen on minulle helppoa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
36	Löydän ongelmiin yleensä enemmän ratkaisuvaihtoehtoja kuin muut	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
37	Kykenen kyseenalaistamaan totuttuja toimintatapoja	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
38	Pyrin etsimään parempia tapoja asioiden tekemiseksi	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
39	Pyrin aktiivisesti laajentamaan yrityskontaktieni määrää	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
40	Minun on helppo aloittaa yritys yhteistyö	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
41	Minun on helppoa tehdä yhteistyötä yritysten kanssa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
42	Työyhteisössämme ideoidaan vapaasti	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä

43	Työyhteisössämme hyödynnetään erilaisten osajien asiantuntemusta	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
44	Työyhteisössämme hyväksytään virheet	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
45	Keskustelemme yrittäjyyden edistämisestä työyhteisössämme	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
46	Organisaatiossamme on asetettu tavoitteet yritys yhteistyölle	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
47	Organisaatiossamme kerätään palautetta yritys yhteistyöstä	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
48	Organisaatiossamme seurataan yritys yhteistyölle asetettujen tavoitteiden toteutumista	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
49	Arvioin työyhteisöimme onnistumista yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
50	Vahvistan työyhteisöni yrittäjyyden edistämistoimintaa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
51	Kehitän työyhteisöni yrittäjyyskasvatustoimintaa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
	Kuinka seuraavat väittämät vastaavat tapaasi toimia: Ohjaan opiskelijoitani...	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
52	tekemään päätöksiä epävarmoissa tilanteissa	
53	kokeilemaan uusia asioita	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
54	ideoimaan vaihtoehtoisia tapoja asioiden tekemiseksi	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
55	kyseenalaistamaan totuttuja toimintatapoja	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
56	ennakoimaan tulevia mahdollisuuksia	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
57	ottamaan vastuun omasta toiminnastaan	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
58	asettamaan tavoitteita oppimiselleen	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
59	itseohjautuvaan toimintaan	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
60	oppimaan virheistä	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
61	pohtimaan tulevaisuuden suunnitelmiaan	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
	Ota kantaa seuraaviin väittämiin...	
62	Yritykset ovat aktiivisesti mukana tutkimus- ja kehittämishankkeidemme suunnittelussa	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
63	Yritysten tarpeet huomioidaan hankesuunnittelussamme	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
64	Yritysten osaamistarpeet huomioidaan koulutussuunnittelussamme	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
65	Korkeakoulumme strategiat tukevat yrittäjyyden edistämistä työssäni	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
66	Opetussuunnitelmamme tukee yrittäjyyden edistämistä työssäni	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
67	Käytössämme oleva laadunhallintajärjestelmä tukee yrittäjyyden edistämistoimiani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
68	Käytössämme oleva palkkausjärjestelmä kannustaa yrittäjyyden edistämiseen	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
69	Käytössämme oleva asiakastietojärjestelmä tukee yrittäjyyden edistämistoimiani	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä

70	Organisaatiomme ylin johto tukee yrittäjyyden edistämistä konkreettisin toimenpitein	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
71	Lähiesimieheni tukee yrittäjyyden edistämistä työssäni	Täysin eri mieltä - Täysin samaa mieltä
72	Haluatko lisätä jotain? Tähän voit kirjoittaa muista yrittäjyyden edistämistoimistasi. Sana on vapaa!	Vapaa sana kenttä